

Barangolás Bódvavölgyön

Az Országos Erdészeti Egyesület Miskolci Helyi Csoportja 2019. június 26.-án tartotta éves szakmai napját. A csoport tagjai, a vendéggként érkező sárospataki és egri kollégákkal együtt egy rendhagyó rendezvényen vehettek részt. Rendhagyó, mert a nap folyamán nem erdőművelési vagy fahasználati problémákat tekintettek meg, azokkal kapcsolatos tapasztalatokat cseréltek, hanem a programpontok a melléktermék előállítására, erdőfeltárás és az egyre inkább előtérbe kerülő és egyre nagyobb jelentőséggel bíró közjólét, turisztika témakörökre összpontosította figyelmüket.

A nap házigazdája az ÉSZAKERDŐ Zrt. Bódvavölgyi Erdészeti Igazgatósága a résztvevőket az Edelényi Császtai hegyen épített kilátó tövében várta, hogy 8 órától megkezdhesék barangolásukat a Bódvavölgyön:

1. Császtai látkép: A kilátó és pihenőhely bemutatása

A megjelentek köszöntését követően az erdőszetpre vonatkozó főbb adatok hangzottak el, mint a 21 község határban kezelt terület nagysága (7356,86 ha), az élőfakészlet (1.500.000 brm³), a fafajösszetétel (44 % CS, 36 % T, 7 % EF, 4 % GY, érdekességként került fel az erdőterv szerinti 0,06 % B és a 34 m³-nyi NNY, melyek a Csereháti patak völgyekben, É-i oldalakon találhatóak). Az erdőszet átlagos éves fakitermelése 23.000 m³, a jelenlegi erdőszítési kötelezettség alá vont terület nagysága pedig 579 ha.

Az erdőszet 5.869 ha-on vadgazdálkodást is folytat. Éves terve 282 db nagyvad kilövése, melyen felül kb. 20-25 db fácán és nyúl kerül elejtésre.

A száraz adatok után a helyszínen és rajta álló közjóléti létesítmény bemutatása következett: Edelény város a maga kb. 10.000 fős lakosságával a Sajó és Hernád között fekvő legnagyobb magyarországi település. A városnak több szőlőhegye van, melyek közül a Császtai a legnagyobb és legjobban kiépített, több nívós rendezvény helyszíne és a környék egyik legmagasabb pontja is itt található. Az ÉSZAKERDŐ Zrt. a hely adottságait kihasználva 2015. év tavaszán EMVA forrásból kilátót épített. A kilátó négy darab pontalpra helyezett, masszív rétegelt-ragasztott tartó lábon áll, melyek közrefogják a lépcsőt és megfelelő stabilitást biztosítanak a felső

– 11,1 méter magasan fekvő – kilátó szintnek. A kilátó beváltotta a hozzá fűzött reményeket és kedvenc célja az Edelénybe látogató turistáknak és a helybeli lakosoknak. A legfelső szintről ragyogó kilátás nyílik a Bükk hegységre és tiszta időben még a Tatra vonulataiban is gyönyörködhetünk. Utóbbiról a résztvevők a program végén első kézből bizonyosodhattak meg.

2. Boksaszénítés a szendrői dombok között

Gépkocsiba ülve leereszkedtünk a Bódva folyó völgyébe az Abod patak alsó szakaszához, egy lassan feledésbe merülő tevékenység megtekintése kedvéért. A boksaszénítésről Petró János vállalkozó tartott tartalmas, szemléltető előadást.

A Szendrő 16 EY egyéb részlet területén az 1970-es évek óta égetnek faszenet. Először az állami tulajdonú ÉSZAKERDŐ Zrt. elődjének tevékenységi körén belül, majd 1987-től Petró János és a tulajdonában lévő gazdasági társaság rakták itt a boksákat. A vállalkozás éves szinten 800-1000

m³ méteres keménylombos – a jobb kihozatal miatt elsősorban CS és KTT – tűzifát hasznosít. Egyszerre két kb. 50 m³-es, központi körtővel ellátott, 4 rétegű boksát raknak, majd – az oxigénszegény égés biztosítása érdekében – 30-40 cm szalma és humusztakarást követően gyújtják be azokat. A 12-15 napos folyamat végén a faanyag szénváza marad csak vissza. A boksák bontása után a különböző frakciókat a kohászat és sütődék számára, illetve hobbi sütésekhez értékesítik.

3. **Erdőfeltárás a Csereháton: Kocsmabérci II. osztályú erdészeti feltáró út és története**

A helyicsoport vezetőségének – az erdészet területén lévő talaj és útviszonyok ismeretének birtokában – a szakmai nap megszervezésével szemben állított egyik legfontosabb kritériuma az időjárástól független közlekedés biztosítása volt. Így adta magát a harmadik állomás kiválasztása, azaz a 2011-2017 között három ütemben megvalósult beruházás bemutatása.

Az erdőgazdálkodás egyik alappillére a megfelelő erdőfeltárás, amiben az új időjárásbiztos út megépülése jelentős javulást eredményezett.

A Cserehát egyik legnagyobb összefüggő Abod-Irota-Rakacaszend-Rakaca-Gagybátori erdőtömbjének feltárása több évtizedes munka gyümölcse.

Az építés során a pályaszerkezet kiemelésre került és a megfelelő teherbírásának biztosítása érdekében az úttükörbe a 30 cm vastagságú 0-80-as teherbíró réteg alá – az út teljes hosszában – geotextília került. A legfelső 0-32-es zúzottkőből készült kiékelő réteg vastagsága 10 cm. A korona teljes szélessége a kétoldali padkával együtt 5 m. A vízvezetést kétoldali árkok, a meredekebb szakaszokon a korona, szögeltéréssel épített vízvezető

folyókák, az útcsatlakozásoknál rácsos- és az árkok legmélyebb pontjainál az út alá fektetett csőátereszek biztosítják. Az út hosszán 5 db kitérő és a végén egy forduló került kialakításra.

4. **Az ember őse: Rudapithecus lelőhely és a rudabányai bányászat**

A barangolásunk utolsó állomása Magyarország legmélyebb tavához, a gyönyörű, opálos vizű Rudabányai bányatóhoz vezetett, ahol Szobota Lajos polgármester köszöntő szavai után Hadobás Sándor nyugdíjas múzeumigazgató érdekes elbeszélését hallgathattuk.

Sanyi bácsi bemutatta nekünk a környékbeli bányászatot az újkőkortól, a bronz- és középkoron, majd a 19-20. századi modern kori bányászatot keresztül egészen a rudabányai külszíni vasércfejtés 1985-ös beszüntetéséig. A bányászat meghatározó tevékenység volt a település fejlődése során és a jelenlegi vonzerejét is ennek köszönheti. A tevékenység

beszüntetését követően kialakult tiszta vizű gyönyörű környezetben fekvő tó, a világhírű ősmajom-leletek (*Rudapithecus hungaricus*), az érctermelés közben előkerült gyönyörű ásványok, valamint a Bányászattörténeti Múzeum sok látogatót vonzanak a településre. Az utóbbi években új idegenforgalmi beruházások is készültek, mint a Tájház, a Rudapithecus Látogatóközpont, a volt külszíni bányát átszelő tanösvény és a Rudapithecus Látványtár.

A terepi program zárásaként néhány bátrabb kolléga a tó habjai közt megmártózva hűtötte le felhevült testét, majd a hazaindulás előtt a Rudabányai Erdőszálláson elköltött ebéd és kötetlen, baráti beszélgetés keretében mindenki rendbe hozhatta a szoros időbeosztás és a tikkasztó napsütés miatt felborult energia- és folyadékháztartását.

(Képek: Tóth Lajos)

Román József
erdészeti igazgató
Bódvavölgyi Erdészeti Igazgatóság